

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w W.
przeciwko A.O.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 5 września 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącej na rzecz powoda 5400 (pięć tysięcy
czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej A. O. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 września 2019 r., Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych

funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na podstawach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki ta nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob.m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Powołując się na tę przesłankę, skarżący wskazał na konieczność ustalenia, czy art. 39b ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 91, dalej jako: "u.g.n.r.") może zostać uznany za regulację o działaniu retrospektywnym, mającą zastosowanie do stosunków prawnych istniejących już w chwili jego wejścia w życie, w których wypadku umowa dzierżawy regulowała skutki bezumownego korzystania z nieruchomości w sposób odbiegający od treści tego przepisu.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.)

wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienie SN z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.). Skarżącą obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienie SN z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/06 nie publ.). Spełnienia tej przesłanki skarżąca upatruje w pytaniu, czy art. 39b u.g.n.r. powinien być uważany za regulację dyspozytywną czy kogentną. Uzasadniając ten wniosek, skarżąca powołała się na wcześniejsze wypowiedzi Sądu Najwyższego odnoszące się do problemu dyspozytywności art. 39b u.g.n.r.

Obie grupy wątpliwości co do wykładni art. 39b u.g.n.r., na które wskazano w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, utraciły jednak na znaczeniu. Wyrokiem z dnia 18 października 2016 r., P 123/15 (OTK, Seria, 2016, poz. 80) Trybunał Konstytucyjny orzekł o zgodności art. 39b u.g.n.r. - w zakresie, w jakim odnosi się on do posiadaczy nieruchomości w złej wierze - z art. 2, art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu tego orzeczenia Trybunał Konstytucyjny odniósł się także wprost do obu kwestii podniesionych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, stwierdzając jego bezwzględnie wiążący charakter oraz opowiadając się za jego bezpośrednim stosowaniem do powstałych wcześniej stosunków związanych z bezumownym korzystaniem z nieruchomości. Oba te poglądy zostały następnie przyjęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 lutego 2018 r., IV CSK 255/17 (nie publ.), w którym zaaprobowano także wcześniejszy wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Oba orzeczenia jednoznacznie rozstrzygają wątpliwości sformułowane przez skarżącą. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania byłoby pozbawione w tych okolicznościach znaczenia dla rozwoju prawa - a tym samym, nie mogłoby dojść do

spełnienia publicznego celu przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W konwencji, w sprawie nie zachodzi żadna z podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na które powołała się skarżąca.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

jw